

DOI: <https://doi.org/10.33994/kndise.2022.67.16>
УДК 343.131:343.142

Олексій Михайлович Гумін
доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри кримінального права і процесу
Інституту права, психології та інноваційної освіти

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8016-945X>
E-mail: gumin@ukr.net

Національний університет «Львівська політехніка»

Антон Юрійович Собчук
суддя

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8666-2384>
E-mail: antonsobchuk@gmail.com

Березнівський районний суд Рівненської області

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ ОСОБАМИ, ЯКІ ЗДІЙСНЮЮТЬ РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРОСТУПКІВ У ФОРМІ ДІЗНАННЯ

У науковій статті здійснено аналіз положень кримінального процесуального законодавства щодо запровадженого в Україні інституту кримінальних проступків, а також практики їх застосування. Застосування сукупності загальнонаукових і спеціальних методів наукового пізнання дало можливість сформулювати пропозиції щодо: доповнення КПК України положенням щодо прийняття відповідного процесуального рішення дізнавачем у разі нестворення складу кримінального проступку; визначення дізнавача суб'єктом проведення обшуку, а також звернення з клопотанням про арешт майна.

***Ключові слова:** кримінальне правопорушення, кримінальний проступок, досудове розслідування, дізнання.*

Постановка проблеми. Відповідно до Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» від 22.11.2018 № 2617-VIII [6], в Україні з 01.07.2020 запроваджено інститут кримінальних проступків. Цей закон спрямований на удосконалення правового регулювання кримінального процесу з метою ефективного досудового розслідування кримінальних проступків і введення в дію спрощеного порядку розслідування.

Необхідність спрощеної процедури досудового розслідування обґрунтована великою кількістю нетяжких правопорушень, що призводило до

перевантаження органів досудового розслідування, затягування у розслідуванні тяжких і особливо тяжких злочинів [2, с. 9].

Безперечною новизною законодавчих змін, які є неодмінною складовою запровадження в Україні інституту кримінальних проступків є відмова від моністичного підходу до визначення основного об'єкта кримінально-правового регулювання (кримінально-протиправного діяння), яким за Кримінальним кодексом України 2001 р. (далі – КК України) визнавався один об'єкт – злочин, і запровадження новим законом дуалістичного підходу, згідно з яким об'єктом кримінально-правового регулювання визнаються два види кримінально-протиправних діянь – кримінальний проступок і злочин (ч. 1 ст. 12 КК України). Тим самим до змісту КК України введено, поряд із поняттям «злочин», нове раніше не відоме кримінальному законодавству України поняття «кримінальний проступок» як вид кримінального правопорушення. У такий спосіб кримінальне законодавство України істотно наблизилось у вирішенні означеного питання до кримінального законодавства низки Європейських держав: КК Франції, Німеччини, Іспанії, Швейцарії, Австрії, Чехії, Литви, Латвії, Естонії та ін., які дотримуються дуалістичного підходу в законодавчому визначенні об'єкта кримінально-правового регулювання.

Наразі у Кримінальному процесуальному кодексі України (далі – КПК України) передбачено особливості досудового розслідування та судового провадження щодо кримінальних проступків, а доказування у провадженні щодо кримінальних проступків є специфічним комплексним напрямом процесуальної діяльності сторін кримінального провадження, спрямованим на забезпечення повного та об'єктивного з'ясування всіх обставин, що підлягають встановленню у кримінальному провадженні щодо проступків, з метою ефективного виконання його завдань в умовах скороченої процедури дізнання і з урахуванням можливості розгляду обвинувального акта у спрощеному провадженні [1, с. 4].

Попри ухвалення чисельних змін до законодавства України декількома законами, в чинному КПК України залишилися технічні проблеми процесуального характеру, на які вказують теоретики та практики. Здійснимо їх детальний аналіз з метою вироблення шляхів вирішення чи усунення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання ефективності розслідування кримінальних проступків у формі дізнання досить давно є одними з найбільш обговорюваних в юридичній літературі. Окремі проблеми зазначеного інституту стали предметом наукових розвідок таких науковців, як О. В. Баулін, В. І. Божик, Т. В. Варфоломеева, В. Г. Гончаренко, О. В. Капліна, М. П. Климчук, О. П. Кучинська, Л. М. Лобойко, В. Т. Малайренко, М. А. Погорецький, Л. Д. Удалова та ін. Водночас на сьогоднішній день імплементація нового інституту у практичну діяльність супроводжується численними дискусіями як серед учених-процесуалістів, так і практикуючих юристів, має низку законодавчих та організаційних проблем, які потребують аналізу та вирішення.

Мета дослідження. З огляду на новизну зазначеного інституту у національному законодавстві, вважаємо за необхідне дослідити основні

оновлені положення Кримінального процесуального кодексу України, зумовлені його запровадженням, виокремити проблеми реалізації процесуальних повноважень особами, які здійснюють розслідування кримінальних проступків у формі дізнання.

Викладення основного матеріалу. Досудове розслідування кримінальних проступків розслідують шляхом проведення дізнання (п. 4 ч. 1 ст. 3 та ст. 215 КПК України), яке можуть здійснювати лише співробітники Національної поліції, Служби безпеки, Податкової поліції та Державного бюро розслідувань (п. 41 ч. 1 ст. 3 КПК) [5].

20.05.2020 Міністерство внутрішніх справ України затвердило Положення про організацію діяльності підрозділів дізнання органів Національної поліції України [7]. Ним визначено, що підрозділи дізнання є структурними підрозділами центрального органу управління поліції, її територіальних органів – головних управлінь Національної поліції в областях, територіальних (відокремлених) підрозділів Головного управління Національної поліції. Таким чином вони підпорядковані по вертикальній лінії керівникам Головних управлінь в області, що є класичною моделлю управління для слідчих підрозділів поліції (на відміну від вертикалі управління міжрегіональних територіальних органів, наприклад патрульної поліції, які напряму підпорядковані центральному управлінню в м. Києві поза регіональним керівництвом).

До повноважень начальника відділу (сектору) дізнання територіального органу поліції віднесено керівництво дізнавачами, постійний моніторинг оперативної обстановки на території обслуговування тощо. Тобто саме ця ланка виконує повсякденну роботу керівника органу дізнання. До його завдань віднесено установа спеціалізації дізнавачів у розслідуванні кримінальних проступків окремих категорій, тобто на нормативному рівні передбачено спеціалізацію дізнавачів. Зокрема, Положенням про організацію діяльності підрозділів дізнання органів Національної поліції України передбачено окремого дізнавача стосовно проступків, вчинених неповнолітніми особами.

Доводиться констатувати, що на практиці така спеціалізація відсутня. Всі дізнавачі відповідно до підзаконних нормативно-правових актів розслідують всі кримінальні проступки, є універсальними фахівцями. Проте це не означає, що в підрозділах дізнання не можуть скластись неформальні практики визначення спеціалізації за певним дізнавачем, приміром зважаючи на його досвід або спеціальні знання з предмету чи просто навичок, наприклад, вміння краще встановлювати психологічний контакт з потерпілим від насильницького злочину. Оскільки спеціалізація є необхідною для підвищення ефективності дізнання, впровадження Національною поліцією України спеціалізації дізнавачів було б кроком у правильному напрямку [4, с. 7].

Повноваження дізнавачів визначено окремими статтями КПК України (ст.ст. 401, 214, 298-1). На відміну від слідчих, які до внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань можуть провести лише огляд місця події, дізнавачі мають право: відібрати пояснення;

провести медичне освідчення; отримати висновок спеціаліста і зняти показання засобів фото- і кінозйомки, відеозапису або з технічних приладів із такими функціями; вилучити знаряддя й засоби вчинення кримінального проступку, речі та документи, що є безпосереднім предметом кримінального проступку, або які виявлені під час затримання особи, особистого огляду або огляду речей [5].

До внесення відомостей в Єдиний реєстр досудових розслідувань (далі – ЄРДР) може бути проведений огляд місця події, відібрано пояснення, проведено медичне освідчення, отримано висновок спеціаліста і знято показання технічних приладів та технічних засобів, що мають функції фото- і кінозйомки, відеозапису, чи засобів фото- і кінозйомки, відеозапису, а також вилучено знаряддя і засоби вчинення кримінального проступку, речі і документи, що є безпосереднім предметом кримінального проступку, або які виявлено під час затримання особи, особистого огляду або огляду речей.

Процесуальними джерелами доказів у кримінальному провадженні щодо кримінальних проступків визначаються пояснення, результати освідчення, висновок спеціаліста, фото- та відеоматеріали відповідно до ст. 298-1 КПК України. Проте аналіз положень КПК України засвідчило відсутність у ньому положень щодо прийняття відповідного процесуального рішення дізнавачем, якщо за наслідком проведених до внесення відомостей до ЄРДР процесуальних дій він не встановить складу кримінального проступку.

Під час досудового розслідування кримінальних проступків дозволяється проводити всі слідчі (розшукові) дії, передбачені КПК України, а також негласні слідчі (розшукові), але лише щодо отримання відомостей з електронних інформаційних систем або їх частин, доступ до яких не обмежується їх власником чи утримувачем, або не пов'язаний з подоланням системи логічного захисту та щодо установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу (ч. 2 ст. 264 та ст. 268 КПК України) [5].

Упровадження інституту проступків недарма визначають як гуманізацію кримінального законодавства, адже відповідними змінами посилюється забезпечення прав людини під час розслідування. Наприклад, затримувати особу, яка скоїла проступок, можна лише у виключних випадках: якщо громадянин відмовляється припинити вчинення проступку або ж чинить опір працівнику поліції; намагається втекти з місця події; під час переслідування відмовляється виконувати законні вимоги поліцейських; перебуває у стані алкогольного чи наркотичного сп'яніння та може завдати шкоди собі чи оточуючим; ухиляється від органів досудового розслідування чи суду. Затримання особи, яка керувала транспортним засобом у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції, здійснюється не більш як на три години з обов'язковим доставлянням такої особи до медичного закладу для забезпечення проходження відповідного медичного освідчення.

Крім того, до особи, яка підозрюється у вчиненні проступку, можуть бути застосовані тільки два види запобіжних заходів – особисте зобов'язання та особиста порука.

Чинним КПК України дізнавача не віднесено до суб'єктів звернення з клопотанням про арешт майна (ст. 171 КПК України) поряд із слідчим та прокурором, хоча така потреба постійно виникає, насамперед для накладення арешту на тимчасово вилучене майно під час затримання особи.

Слід також підкреслити, що дізнавача не віднесено до суб'єктів звернення з клопотанням про проведення такої слідчої (розшукової) дії як обшук, хоча вона і є поширеною у провадженнях про кримінальні проступки. На практиці це вирішується таким чином, що з такими клопотаннями звертаються прокурори. Це створює додаткове навантаження на зазначених суб'єктів, адже дізнавач не може взяти участь у розгляді такого клопотання слідчим суддею як відповідний учасник кримінального провадження.

Одним з варіантів вирішення означеної проблеми є можливість прийняття та розгляду таких клопотань з посиланням на ст. 40-1 КПК України, яка передбачає, що дізнавач при здійсненні дізнання наділяється повноваженнями слідчого, тож він ототожнюється із таким суб'єктом звернення як слідчий. Проте така судова практика наразі не формується, адже суди не приймають клопотання від неналежних, на їх думку, суб'єктів звернення. Вважаємо, що внесенням відповідних змін до кримінального процесуального закону така проблема може бути вирішена.

Департамент дізнання Національної поліції України у 2020 р. звернувся до Верховного Суду за роз'ясненням з цього питання. Хоча роз'яснення Верховного Суду на відміну від правових позицій, сформульованих за результатами розгляду справи в касаційній інстанції, не мають обов'язкового характеру для судів першої та другої інстанції, все ж таки, на них зазвичай судді орієнтуються [5, с. 7]. Тож до внесення змін до законодавства проблема може вирішитись саме таким шляхом.

Наразі практика неприйняття слідчими суддями клопотань про арешт майна або проведення обшуку від дізнавачів з посиланням на відсутність їх серед суб'єктів звернення до суду в КПК України не є поширеною. Водночас, існує припущення, що такі клопотання можуть прийматись, зважаючи на те, що дізнавач при здійсненні повноважень наділяється повноваженнями слідчого. Тому ця проблема може і не потребувати законодавчих змін для вирішення, що залежатиме, зокрема, й від відповідних роз'яснень з цих питань Верховного Суду.

Порівняно з розслідуванням злочинів, строки досудового розслідування кримінальних проступків скорочено. З дня повідомлення особі про підозру досудове розслідування повинно бути закінчено впродовж 72 годин; впродовж 20 діб – якщо підозрюваний не визнає вину або в разі необхідності проведення додаткових слідчих (розшукових) дій, або якщо кримінальний проступок вчинено неповнолітнім; або протягом одного місяця – якщо особою заявлено клопотання про проведення експертизи. У разі необхідності проведення додаткових слідчих і розшукових дій строк дізнання може бути продовжено до 30 днів. У виняткових випадках досудове розслідування може бути продовжено до двох місяців. Крім того, скорочено строки судового розгляду, який має бути призначений у п'ятиденний термін із дня отримання обвинувального акта. А якщо особу затримано, судовий розгляд має бути призначений невідкладно.

Інститут кримінальних проступків пришвидшив середні строки досудового розслідування та судового розгляду нетяжких кримінальних правопорушень, особливо у провадженнях, де підозрюваний визнає свою вину. Порівняно з строком досудового розслідування у 2 місяці з можливістю продовження до 6 місяців (але не більше), передбаченого ст.ст. 219, 294 КПК України, для аналогічних кримінальних проступкам злочинів невеликої тяжкості та частини середньої тяжкості, строки розслідування прискорились, зокрема за рахунок зниження верхньої (граничної) межі. Наявні дані дають підстави стверджувати, що строк досудового розслідування кримінальних проступків пришвидшився вдвічі шляхом нормативних обмежень граничного строку дізнання [4].

Вважаємо, що строки дізнання, відлік яких розпочинається з дня повідомлення особі про підозру, у КПК України визначено нечітко. Зокрема, у законодавстві відсутня вказівка, який має бути строк дізнання з моменту внесення відомостей до ЄРДР і до повідомлення особі про підозру. Якщо щодо нетяжких, тяжких та особливо тяжких злочинів законодавець такі строки зазначає у ч. 2 ст. 219 КПК України, то щодо кримінальних проступків таких приписів кримінальний процесуальний закон не містить. *Дізнавачі мають у розпорядженні доволі короткі строки завершення дізнання з моменту повідомлення особі про підозру у вчиненні кримінального проступку: 72 години, 20 діб та 1 місяць залежно від обставин, зазначених у ст. 219 КПК України.*

На нашу думку, внесеними змінами до КПК України щодо кримінальних проступків законодавець допустив доволі часте дублювання схожих за своєю суттю правовідносин у різних статтях КПК України, що на практиці ускладнює розуміння та застосування окремих положень. Зокрема, порядок продовження строків дізнання дублюється у п. 1 ч. 4 ст. 219 та у ст. 294 КПК України і призводить до нерозуміння загального строку дізнання, на який прокурор має право його продовжити. Натомість, установивши обмеження щодо можливості продовження строків дізнання у ст. 219 КПК України (строк дізнання можливо продовжити лише по кримінальних проступках, зазначених у п.п. 1 та 2 ч. 4 ст. 219), законодавець у ст. 294 КПК України ці обмеження проігнорував, що може призвести до плутанини у застосуванні зазначеного положення.

Невдалим вважаємо й правове регулювання строків затримання особи, яка вчинила кримінальний проступок. Зокрема, у ч. 2 ст. 298-2 КПК України указано один строк затримання особи – три години з моменту фактичного затримання, а у ч. 4 зазначеної статті – інші строки затримання особи: 72 години та 24 години відповідно. Службовими особами, наділеними правом затримувати підозрюваного у вчиненні кримінального проступку, є згідно з ч. 3 ст. 298-2 КПК України «уповноважені особи» та «дізнавач». Дізнавач – це службова особа підрозділу дізнання органу Національної поліції, органу безпеки, органу, що здійснює контроль за додержанням податкового законодавства, Національного антикорупційного бюро України, Державного бюро розслідувань або ж уповноважена особа іншого підрозділу зазначених органів у межах своєї компетенції. Проте, за

слухним зауваженням А. Романюка, яка саме службова особа – «уповноважена особа» чи «дознавач» – має право затримати особу на 3 години, 72 години та 24 години, а також чи входить строк затримання на 3 години до строків затримання на 24 та на 72 години або є окремим строком затримання – законодавець відповіді не надав, що може призвести до різного трактування цих строків учасниками кримінального провадження [8].

Відповідно до п. 4 ч. 3 ст. 214 КПК України для з'ясування обставин вчинення кримінального проступку до внесення відомостей до ЄРДР можуть бути вилучені знаряддя і засоби вчинення кримінального проступку, речі й документи, що є безпосереднім предметом кримінального проступку, або які виявлені під час затримання особи, особистого огляду або огляду речей. Аналогічні приписи дублюються й у ст. 298-3 КПК України [6].

Практикуючі юристи цілком обґрунтовано вказують на незрозумілість зазначеної норми з позицій елементарної логіки, ставлячи питання: як можна вилучити предмети й речі до внесення відомостей до ЄРДР, якщо їх виявлення можливе під час проведення процесуальних дій (затримання особи, особистого огляду або огляду речей), які дознавач може проводити виключно після внесення відомостей до ЄРДР [8]?

Контroversійною з точки зору дотримання ст. 129 Конституції України та загальних засад кримінального провадження (гл. 2 КПК України) вважаємо можливість використання судом як доказів при розгляді справ щодо кримінальних проступків письмових пояснень, показань свідків, потерпілих, спеціалістів і речових доказів без учасників кримінального провадження у спрощеному порядку розгляду обвинувального акта в суді, коли особа беззаперечно визнає свою вину у присутності захисника і не бажає брати участі в судовому розгляді справи. У такому разі особа позбавлена й права апеляційного оскарження вироку, а така «спрощена процедура» суперечить визначеним у ст. 129 Конституції України принципам: рівності усіх учасників судового процесу перед законом і судом; забезпечення доведеності вини; змагальність сторін та свобода в наданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості; забезпечення обвинуваченому права на захист; забезпечення права на апеляційний перегляд справи [3].

Висновки.

1. Вітчизняному законодавцеві необхідно забезпечити уникнення порушень прав і свобод людини та громадянина з боку правоохоронних органів, які можуть бути викликані скороченими строками розслідування, дублюванням окремих положень КПК України, відсутністю та нечіткістю приписів, які регламентують порядок здійснення розслідування кримінальних правопорушень. Наразі виявлені нами пробіли та протиріччя у кримінальному процесуальному законі дають можливості до зловживань своїми повноваженнями уповноваженими суб'єктами, трактуючи невизначеність норм права на користь сторони обвинувачення.

2. З метою підвищення ефективності розслідування кримінальних проступків у формі дізнання, доцільним є: доповнення КПК України положенням щодо прийняття відповідного процесуального рішення дознавачем,

якщо за наслідком проведених до внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань процесуальних дій він не встановить складу кримінального проступку; визначення у КПК України дізнавача, поряд із слідчим та прокурором, суб'єктом проведення обшуку, а також звернення з клопотанням про арешт майна, насамперед для накладення арешту на тимчасово вилучене майно під час затримання особи.

Перелік посилань

1. Божик В. І. Забезпечення прав особи під час досудового розслідування кримінальних проступків: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Міжрегіон. акад. упр. персоналом. Київ, 2020. 20 с.
2. Благута Р. І., Гарасимів О. І., Гуцуляк Ю. В. та ін. Дізнання: навч. посіб. / за заг. ред. А. Я. Хитри; ЛДУВС. Львів, 2021. 340 с.
3. Конституція України (прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>. (дата звернення 04.04.2022).
4. Крапивін Є. Оцінка впровадженості кримінальних проступків в Україні. Київ, 2021. 58 с.
5. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.
6. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо діяльності Генеральної прокуратури України: Закон України від 12.05.2016 № 1355-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1355-19#Text>. (дата звернення 04.04.2022).
7. Про затвердження Положення про організацію діяльності підрозділів дізнання органів Національної поліції України: наказ МВС України від 20.05.2020 № 405. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0491-20#Text>. (дата звернення 04.04.2022).

References

1. Bozhyk, V. I. (2020). Ensuring the rights of the individual during the pre-trial investigation of criminal offenses: extended abstract of candidate's thesis Juridical Sciences: 12.00.09. Kyiv. 20 p. (in Ukrainian).
2. Blahuta, R. I., Harasymiv, O. I., Hutsuliak, Yu. V. et al. (2021). Inquiry. Lviv. 340 p. (in Ukrainian).
3. Constitution of Ukraine (adopted at the fifth session of the Verkhovna Rada of Ukraine on June 28, 1996). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (in Ukrainian).
4. Krapyvin, Ye. (2021). Assessment of the implementation of criminal offenses in Ukraine. Kyiv. 58 p. (in Ukrainian).
5. Criminal Procedure Code of Ukraine: Law of Ukraine as of April 13, 2012. No. 4651-VI. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>. (in Ukrainian).
6. On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine Concerning the Activities of the Prosecutor General's Office of Ukraine: Law of Ukraine as of May 12, 2016 No. 1355-VIII. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1355-19#Text>. (in Ukrainian).
7. On approval of the Regulations on the organization of the activities of inquiry units of the National Police of Ukraine. Order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine as of 20.05.2020 No. 405. Retrieved from: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0491-20#Text>. (in Ukrainian).

8. Романюк А. Дізнання як форма досудового слідства щодо кримінальних проступків: суть і проблеми правозастосування. URL: https://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA014013. (дата звернення 04.04.2022).

8. Romaniuk, A. Inquiry as a form of pre-trial investigation of criminal offenses: the essence and problems of law enforcement. Retrieved from: http://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA014013. (in Ukrainian).

FEATURES OF THE IMPLEMENTATION OF PROCEDURAL POWERS BY PERSONS INVESTIGATING CRIMINAL OFFENSES IN THE FORM OF INQUIRY

**O. Humin
A. Sobchuk**

The article analyzes the provisions of the criminal procedural legislation regarding the institute of criminal offenses introduced in Ukraine, as well as the practice of their application. With the use of general scientific and special methods of scientific knowledge, proposals are formulated for: supplementing the Criminal Procedure Code of Ukraine with provisions for the adoption of an appropriate procedural decision by an interrogating officer in case of failure to establish the composition of a criminal offense; determination of the interrogating officer as the subject of the search, as well as filing a petition for the seizure of property.

The analysis of the provisions of the criminal procedural legislation regarding the institution of criminal offenses introduced in Ukraine, the practice of their application, made it possible to draw the following conclusions.

1. The domestic legislator needs to ensure the avoidance of violations of the rights and freedoms of man and citizen by law enforcement agencies, which may be caused by shortened investigation periods, duplication of certain provisions of the Code of Criminal Procedure of the Russian Federation, the absence and vagueness of instructions regulating the procedure for investigating criminal offenses. The gaps and contradictions identified by us in the criminal procedural law provide opportunities for abuse of their powers by authorized subjects, interpreting the uncertainty of the law in favor of the prosecution.

2. In order to increase the effectiveness of the investigation of criminal offenses in the form of an inquiry, it is advisable: to supplement the Code of Criminal Procedure of Ukraine with a provision on the adoption of an appropriate procedural decision by the investigator, if, based on the results of the information carried out for entering into the Unified Register of Pre-trial Investigations of the procedural actions, it does not establish the composition of the criminal offense; the definition in the Code of Criminal Procedure of Ukraine of an interrogating officer, along with an investigator and a prosecutor, the subject of a search, as well as filing a petition for the seizure of property, primarily to seize temporarily seized property during the arrest of a person.

Key words: criminal offense, criminal crime, pre-trial investigation, inquiry.